

“МОНГОЛ УЛСЫН ГАМШГИЙГ СӨРӨН ТЭСВЭРЛЭХ ЧАДАВХЫГ БЭХЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ”-ИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Нэг. Төсөл хэрэгжүүлэх хэрэгцээ, шаардлага

Монгол орны нутаг дэвсгэрт үер, зуд, салхи шуурга, ой, хээрийн түймэр зэрэг байгалийн аюулын давтамж уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөгөөр нэмэгдэхээс гадна олон улсын хөл хориотой хүн, малын гоц халдварт өвчний шинэ төрлийн аюулууд тохиолдож, улс орны нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд сөргөөр нөлөөлж байна.

2005-2014 онд жилд дунджаар 3,362 аюулт үзэгдэл осол тохиолдож, 214 хүн амь насаа алдаж байсан бол 2015-2024 онд жилд дунджаар 4,550 аюулт үзэгдэл, осол тохиолдож, “КОВИД-19” цар тахлаас бусад аюулт үзэгдэл ослоор 251 хүн амь насаа алдаж байгаа нь аюулт үзэгдэл ослын тохиолдлын тоог 35.3 хувь, амь насаа алдсан хүний тоог 16.8 хувиар тус тус өссөн байгааг харуулж байна. Үүнээс үзэхэд дараагийн 10 жилд энэ өсөлтөөр тооцвол 2025-2034 онд жилд дунджаар 6,156 гамшиг, аюулт үзэгдэл, осол тохиолдож, 293 хүн амь насаа алдах магадлалтай гэж үзэж болохоор байна.

Уур амьсгалын өөрчлөлтийн улмаас сүүлийн 80 жилд мэдэгдэхүйц дулаарч, гадаргын температур 2.4°C-аар ихсэн, хүйтэн өдрийн тоо цөөрч, халуун өдрийн тоо нэмэгдэн, хуурайших хандлага давамгайлж байна. Ингэснээр ургамлын ургалтын хугацааны хур тунадас буурч, аадар борооны хувь хэмжээ нэмэгдэж байгаагаас нийт нутаг дэвсгэрийн 76.8 хувь нь цөлжилт, газрын доройтолд өртсөн. Цаашид Монгол орны уур амьсгал дэлхийн дундажтай харьцуулбал ихээхэн эрчимтэй өөрчлөгдөж хуурайших, цаг агаарын гаралтай аюултай болон гамшигт үзэгдлийн эрчим, давтамж нэмэгдэхээр байна.

Монгол орны нутаг дэвсгэр Төв Азийн газар хөдлөлтийн идэвхтэй бүс нутагт оршдог бөгөөд ХХ зуунд 8.0 магнитудын газар хөдлөлт 4 удаа, 7.0 магнитудын хүчтэй газар хөдлөлт 20 орчим удаа болж байсан. Сүүлийн жилүүдэд улсын хүн амын хагас нь амьдардаг Улаанбаатар хот орчмын бүс нутагт тохиолдох газар хөдлөлтийн идэвхжилт эрчимтэй өсөж байна. Тухайлбал, 2001-2010 онд магнитуд нь 3.0 болон түүнээс дээш хүчтэй газар хөдлөлт 50 удаа тохиолдож байсан бол 2011-2022 оны хувьд 72 удаа болж нэмэгдсэн. Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (Жайка)-аас 2013 онд Улаанбаатар хотын хэмжээнд хийсэн газар хөдлөлтийн эрсдэлийн үнэлгээгээр хот орчмын идэвхтэй хагарлууд дээр 6.6-7.6 магнитудын хүчтэй газар хөдлөлт болоход хотын нийт барилгажсан хэсгийн 30 хувь нурж, ойролцоогоор 40-60 мянган иргэд өртөж амь нас, эрүүл мэндээрээ хохирох тооцоог гаргасан.

Ялангуяа хүүхэд, өндөр настан, эмэгтэйчүүд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн гамшгийн эмзэг байдал өндөр, орон нутгийн захиргаа, боловсролын байгууллага, эрүүл мэндийн салбар, хувийн хэвшлийн бэлэн байдлын түвшин хангалтгүй байгаа нь эрсдэлийг нэмэгдүүлж байна.

Гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд бүх шатны байгууллага, хувийн хэвшил, иргэд, олон нийтийн оролцоо манай улсад хангалтгүй байдаг бөгөөд иргэд, аж ахуйн

нэгж, байгууллагын дийлэнх хувь нь онцгой байдлын байгууллага л авран хамгаалах ёстой гэсэн хандлагатай байна.

Онцгой байдлын байгууллагын хүч хэрэгсэл дутмаг, ялангуяа алслагдсан сум, суурин газарт гамшгаас хамгаалах төрийн үйлчилгээ тэр бүр хүрч чадахгүй байгаа.

Иймд үндэсний хэмжээнд гамшгаас хамгаалах мэдлэг, боловсролыг хүн бүрд олгох, орон нутгийн гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги, сайн дурын хэсэг, иргэд олон нийтийг гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд сургаж бэлтгэх, өөрөө өөрсдийнхөө аюулгүй байдлаа хангах, хүн бүр авран туслагч байх гэсэн хандлагыг төлөвшүүлэх шаардлага тулгарч байна.

Хоёр. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт туссан байдал

-“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны Зорилт 7.3-т “Уламжлалт бус аюулын эрсдэлийг бууруулах, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох чадавхыг бэхжүүлж, хүн-нийгмийн амар тайван орчныг бүрдүүлнэ” гэсэн зорилтыг дэвшүүлж, уг зорилтыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээний 7.3.14-т “Гамшгийн үеийн үйл ажиллагааг орон нутгийн зөвлөлөөс мэргэжлийн түвшинд гүйцэтгэх үндэсний чадавхыг бэхжүүлж, орон нутагт анги, салбарыг үе шаттайгаар байгуулна”, 7.3.15-д “Улсын нөөц, хүмүүнлэгийн тусламжийн зохицуулалт, хүч хэрэгслийн бэлэн байдлыг сайжруулж, гамшгийн голомтод эрэн хайх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох чадавхыг бэхжүүлнэ”, 7.3.20-д “Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, хамгаалах үйл ажиллагаанд сансрын болон бусад дэвшилтэт арга технологи, техник хэрэгсэл, багаж төхөөрөмж нэвтрүүлж, гамшигтай тэмцэх үндэсний чадавхыг бэхжүүлж, олон улсын түвшинд хүргэнэ”, 7.3.23-т “Хот суурин газарт гал түймэр унтраах ангийг стандартад нийцүүлэн нэмж байгуулах, гал түймрийг илрүүлэх, унтраах чиглэлд дэвшилтэт арга технологи, шинэ техник, багаж төхөөрөмжийг нэвтрүүлнэ”, 7.3.24-т “... тусгай чиг үүрэг бүхий нисэхийн нэгж байгуулж, нисдэг тэрэг (автожир)-ний хангалтыг үе шаттайгаар хийнэ” гэж;

-Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 7.3.3-т “орон нутгийн гамшгаас хамгаалах чадавхыг нэмэгдүүлэн, тогтолцоог бэхжүүлнэ” гэж;

-Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн **“4.4.Үндэсний сөрөн тэсвэрлэх чадавх ба амар тайван нийгэм” зорилтын 4.4.4.4-т** “Гал түймэр унтраах болон эрэн хайх, аврах нэгжийг орон нутагт өргөтгөж, тусгай зориулалтын автомашин, техник хэрэгслийн хангалтыг нэмэгдүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ”, 4.4.4.11-д “Гамшгийн эрсдэлийн тухай ойлголт, мэдлэгийг олон нийтэд хүртээмжтэй хүргэх, урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулахад чиглэсэн хөрөнгө оруулалтыг бодитойгоор нэмэгдүүлнэ”, 4.4.4.16-д “Гамшгийн үед хариу арга хэмжээ авах үндэсний чадавхыг сайжруулж, Олон улсын эрэн хайх, аврах зөвлөлдөх бүлэг /INSARAG/-ийн стандартад нийцсэн дунд түвшний ангиллын багтай болж, аврах ажиллагааны дэвшилтэт арга технологи, шинэ техник, багаж төхөөрөмжийг нэвтрүүлнэ” гэж,

-Гамшгийн эрсдэлийг бууруулах Сендайн үйл ажиллагааны хүрээг Монгол Улсад хэрэгжүүлэх дунд хугацааны стратегийн 3.1-д “Гамшгийн эрсдэлийг бууруулах үйл

ажиллагаанд орчин үеийн дэвшилтэт техник технологийг нэвтрүүлэх”, 4.1-д “Гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлыг дээшлүүлж, хүч хэрэгслийн чадавхыг нэмэгдүүлэх” гэж,

-Монгол Улсын хөгжлийн 2026 оны төлөвлөгөөний 3.17 дахь Гамшгийг сөрөн тэсвэрлэх чадавхыг нэмэгдүүлэх зорилтын 3.17.1.1-д “Дэвшилтэт технологи, инновацад суурилсан гамшгаас хамгаалах, эрт сэрэмжлүүлэх зарлан мэдээллийн нэгдсэн систем байгуулах”, 3.17.1.3-т “ Онцгой байдлын техник, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг нэмэгдүүлэх” гэж тус тус заасан.

Гурав. Төсөвт өртөг

№	Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Зориулалт	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Нэг бүрийн үнэ (сая ам.дол)	Нийт үнэ (сая ам.дол)
1	Амьсгалын бие даасан төхөөрөмжийн автомашин	Гал түймрийн үед амьсгалын бие даасан төхөөрөмжийг цэнэглэх, ариутгах, нөөц агаар хадгалах саваар хангах	7	Ширхэг	0.35	2.45
2	Гэрэл, холбооны автомашин	Гал түймэр унтраах болон аврах ажиллагааны үед газар дээр нь холбоо зохион байгуулах, Гал түймрийн голомт болон ослын бүсийг гэрэлтүүлгээр хангах	15	Ширхэг	0.3	4.5
3	Ус тээвэрлэгч автомашин	Гал түймэр унтраах үндсэн албаны автомашиныг гал түймэр унтраах бодисоор хангах	45	Ширхэг	0.28	12.6
4	Утаа сорогч автомашин	Барилга байгууламжид хуримтлагдсан утааг гаргах, саармагжуулах	3	Ширхэг	0.3	0.9
5	Гал унтраах дрон	Гал түймэр унтраах автомашинд суурилсан өндөр байшин барилгад гарсан гал түймрийг унтраах зориулалттай том оврын дрон	3	Ширхэг	1.35	4.04
6	Амьсгалын бие даасан төхөөрөмж	Гал түймрийн голомтод алба хаагчийг хүчил төрөгчөөр хангах, амьсгалах эрхтэн хамгаалах	1000	Ширхэг	0	2.5
7	Амьсгалын бие даасан төхөөрөмжийн битүүмжлэл шалгах төхөөрөмж	- Амьсгалын бие даасан төхөөрөмжийн нүүрвч маск, агаараар хангах хавхалга, өндөр даралт, нам даралтын хоолой, үүргэвчийн редакторын битүүмжлэлийг туршин шалгах	22	Ширхэг	0.08	1.65
8	Агаар хадгалах савны битүүмжлэл шалгах төхөөрөмж	Агаар хадгалах сав (Баллон)-ны битүүмжлэлийг туршин шалгах	22	Ширхэг	0.09	1.87
9	Амьсгалын бие даасан төхөөрөмжийг цэвэрлэх, ариутгах төхөөрөмж	Амьсгалын бие даасан төхөөрөмжийн нүүрвч маскийг зориулалтын бодисоор угаах, ариутган хатаах	22	Ширхэг	0.11	2.42
Нийт			1,139			32.93

№	Техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн нэр	Зориулалт	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Нэг бүрийн үнэ (сая ам.дол)	Нийт үнэ (сая ам.дол)
ЭРЭН ХАЙХ, АВРАХ АЖИЛЛАГААНЫ ТЕХНИК, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ, ХАМГААЛАХ ХУВЦАС, БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ						

1	Эрэн хайх, аврах ажиллагааны автомашин /Дунд оврын/	Эрэн хайх, аврах ажиллагааны тусгай зориулалтын тоноглолтой автомашин /иж бүрдэл/	45	Ширхэг	0.20	9.00
2	Өндрөөс аврах ажиллагааны автомашин /том оврын/	Өндрөөс аврах ажиллагаанд ашиглах тусгай зориулалтын, шат бүхий автомашин	8	Ширхэг	0.40	3.22
3	Гүний уурхайн аврах ажиллагааны иж бүрдэл автомашин	Бүрэн тоноглогдсон гүний уурхайн аврах ажиллагааны авто машин	1	Ширхэг	3.50	3.50
4	Шуурхай албаны автомашин /бага оврын/	Эрэн хайх, аврах ажиллагааны тусгай зориулалтын тоноглолтой автомашин /иж бүрдэл/	80	Ширхэг	0.06	4.80
5	Хими, цацрагийн ослын үед ашиглах шуурхай албаны автомашин	Хими, цацрагийн ослын голомтод ашиглах багаж, тоног төхөөрөмж, хамгаалах хэрэгсэл, бусад хэрэглэгдэхүүнээр тоноглогдсон, алба хаагчдын зорчих хэсэгтэй байх	6	Ширхэг	0.50	3.00
6	Бартаат замын дөрвөн дугуйт	Алба хаагч болон ачаа тээшийг тээвэрлэх зориулалттай	11	Ширхэг	0.01	0.13
7	Авто чирэгч / 6х4 /	Гамшиг, цар тахал, ослын үед дэлгэх хээрийн эмнэлгийн тээвэрлэлтийг зохион байгуулах	10	Ширхэг	0.06	0.60
8	Тавцант чиргүүл /~40 тн/	Гамшиг, цар тахал, ослын үед дэлгэх хээрийн эмнэлгийн тээвэрлэлтийг зохион байгуулах	10	Ширхэг	0.02	0.23
9	Кран /30 тн/	Хээрийн эмнэлэг болон бусад шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн тээвэрлэлт, ачилт, буулгалтыг зохион байгуулах болон хойшлуулшгүй сэргээн босгох хариу арга хэмжээг зохион байгуулах	5	Ширхэг	0.10	0.50
10	Кран, тэвштэй автомашин /8 тн/	Үйлдвэрийн осол болон техникийн гаралтай осол аваарын үед шуурхай хариу арга хэмжээг зохион байгуулах	2	Ширхэг	0.05	0.09
11	Авто ачигч тээвэрлэгч /Ковш - 3.5м3/	Нуранги болон бусад ослын үед эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох	8	Ширхэг	0.08	0.66
12	Экскаватор	Бүх төрлийн аврах, сэргээн босгох ажиллагаанд ашиглагдана	21	Ширхэг	0.05	1.05
13	Бага оврын олон ажиллагаатай гинжит трактор	Нуранги, болон бусад ослын үед эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах	70	Ширхэг	0.05	3.50
14	Өндөр даралтын бохир ус сорогч	- Усны осол болон үерийн голомтод үүрэг гүйцэтгэх	10	Ширхэг	0.07	0.68
15	Техник засварын тоног төхөөрөмж /иж бүрэн/	- Онцгой байдлын албаны автомашин техникт мэргэжлийн засвар үйлчилгээг зохион байгуулах хүчин чадал бүхий иж бүрэн тоног төхөөрөмж	10	Ширхэг	0.03	0.30

16	Том оврын шатахуун хөдөлгүүрт нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж	200км алслалтад 200кг хүртэлх ачаа тээвэрлэх, зориулалттай бензин хөдөлгүүртэй, алсын эрэн хайх аврах ажиллагааны зориулалт бүхий тоноглолтой дрон	3	Ширхэг	2.80	8.40
17	Нисгэгчгүй нисэх төхөөрөмж	Гүний уурхай, туннелд өндөр нарийвчлалтай сканнер хийж, UAV технологийг ашиглан мэдээллийг маш хурдан боловсруулна	8	Ширхэг	0.01	0.10
18	Тээврийн робот	Ослын голомт, эрсдэлтэй орчноос нэрвэгдэгч, алба хаагч, багаж тоног төхөөрөмжийг тээвэрлэх	8	Ширхэг	0.27	2.16
19	Олон төрлийн үйлдэлтэй робот	Ослын голомтод тандалт, судалгаа хийж, CBRN-ын бодисыг илрүүлэх, HazMat-тай харьцах үйл ажиллагааг хийх боломжтой тоноглолтой, HD камер, сайжруулсан гэрэлтүүлэг, лазерын зай хэмжигч бүхий	8	Ширхэг	0.21	1.68
20	Эрэн хайх ажиллагааны камер /Могойн нүд/	Нуранги болон бусад гамшиг ослын голомтод эрэн хайх ажиллагааг зохион байгуулах	32	Ширхэг	0.01	0.22
21	Чичиргээ, чимээ хэмжих багаж	Нурангид нэрвэгдэгчийг эрэн хайх аврах ажиллагаанд ашиглах	24	Ширхэг	0.00	0.03
22	Батарей ажиллагаатай багажийн иж бүрдэл	Эрэн хайх, аврах ажиллагаанд	120	Ширхэг	0.04	4.20
23	Аврах тавцан /цилиндр хэлбэрийн/	10 хүртэлх давхар, 5.0х7.0 х2.5 хэмжээтэй хийлэгдэх хугацаа 54 секунд Дахин хийлэгдэх хугацаа 8 секунд, жин 120 кг	24	Ширхэг	0.01	0.22
	Нийт		524		-	48.27
УСНААС ЭРЭН ХАЙХ, АВРАХ АЖИЛЛАГААНЫ ТЕХНИК, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ, ХАМГААЛАХ ХУВЦАС, БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ						
1	Усны дрон	Уснаас эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах	24	Ширхэг	0.02	0.50
2	Усчин аврагчийн хамгаалах хувцас /иж бүрдэл/	Аврагчийн хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах	160	Ширхэг	0.01	1.28
3	Усны катер	Эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах	5	Ширхэг	0.40	2.00
4	Аврах ажиллагааны завь	Эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах	40	Ширхэг	0.02	0.60
5	Тусгай зориулалтын завь	Уснаас эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах	8	Ширхэг	0.10	0.80
6	Усны мотоцикл	Уснаас эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах	24	Ширхэг	0.03	0.72
7	Уснаас аврах тавцан	Уснаас эрэн хайх, аврах ажиллагааг зохион байгуулах	24	Ширхэг	0.04	0.84

1	Ариутгалын пункт /иж бүрдэл/	6 ба түүнээс дээш бүрэлдэхүүнтэй хими, цацрагийн ослын голомтод ажилласан хүч хэрэгсэлд ариутгал, цэвэрлэгээ хийх	8	Ширхэг	0.12	0.96
2	Зөөврийн цаг уурын станц	Салхины хурд, салхины чиглэл, агаарын температур, харьцангуй чийгшил, барометрийн даралт хэмжигч.	70	Ширхэг	0	0.26
3	Химийн хордолтыг илрүүлэх багаж	Агаар, техникийн гадаргуу, шингэнд байгаа хорт бодис, онцгой үйлчилгээтэй хордуулах бодисыг илрүүлэх, байршлыг хайх, таних багаж. Бүх төрлийн мэдрэлд нөлөөлөх бодис, цэврүүтэгч бодис, цусанд шингэдэг бодис, амьсгал боогдуулах бодисуудыг илрүүлэх таних дөлөн спектрометр бүхий	24	Ширхэг	0.03	0.6
4	Зөөврийн XRF анализатор	X-гау туяагаар хүнд металаар бохирдсон хөрс, бохирдсон материалын бохирдлын хэмжээ болон бохирдуулагч металлыг шууд тодорхойлох камертай багаж	24	Ширхэг	0	0.12
5	Агаарт олон төрлийн хий илрүүлэгч багаж	Агаарт алдагдсан хорт хийн төрөл, хэмжээг тодорхойлох зөөврийн багаж	24	Ширхэг	0	0.11
6	Агаар дахь химийн бодисын найрлага тодорхойлох багажийн иж бүрдэл	Органик бус болон органик хий, уур байгаа эсэхийг хурдан тодорхойлох зориулалттай.	70	Ширхэг	0	0.16
7	Хөрс, уснаас дээж авах иж бүрдэл	Химийн болон биологийн шинжилгээнд зориулж агаар, шингэн болон хатуу дээж цуглуулах иж бүрдэл	24	Ширхэг	0	0.11
8	Шугам хоолойн алдагдал зогсоох иж бүрдэл	Бүх төрлийн шугам хоолойн амсраас алдагдаж буй бодисыг таслан зогсоох зориулалттай иж бүрдэл. Олон төрлийн диаметртай хоолойд зориулсан хавчаар бүхий гадна талын боолт, нэмэлт хөөс материал, нэмэлт резинэн материал, цүнх, түлхүүр багаж, бөглөөснүүдтэй.	24	Ширхэг	0	0.03
9	Химийн бодисын алдагдлын иж бүрдэл	Бүх төрлийн жижиг, том хэмжээтэй савнаас алдагдаж буй бодисын алдагдлыг таслан зогсоох зориулалттай багажийн иж бүрдэл. (Түлхүүр багаж, олон төрлийн бөглөөс, тагтай) Засварын хэрэгсэл: "D" (HMS1503), "D NS" (HMS1503NS) оч гаргадаггүй хэрэгсэл.	24	Ширхэг	0	0.03
10	Химийн бодисын алдагдлыг зогсоох иж бүрдэл	Жижиг, том хэмжээний нүхнээс алдагдаж буй шингэний алдагдлыг боох аргаар богино хугацаанд таслан зогсоох зориулалттай иж бүрдэл багаж.	24	Ширхэг	0	0.04
11	Спектрометр, радиометр	Цацрагийн ослын голомт орчимд тархсан байж болзошгүй гамма, нейтрон цацрагийн эквивалент тун, тунгийн чадлыг тодорхойлох	8	Ширхэг	0.03	0.2

		зориулалттай. Орчны тунгийн эквивалент хурдыг хэмжих хүрээ				
12	Спектрометр	Цацрагийн ослын голомт орчимд тархсан байж болзошгүй бета, гамма цацрагийн эквивалент тун, тунгийн чадлыг тодорхойлох зориулалттай. Цацрагийн тунгийн чадлыг хэмжих хүрээ: 0.01мкЗв/цаг-100мЗв/цаг	8	Ширхэг	0.02	0.18
13	А зэрэглэлийн хамгаалах хэрэгсэл	Химийн хорт болон аюултай бодис алдагдсан орчноос бүрэн тусгаарлах дотор талдаа амьсгалын бие даасан төхөөрөмж зүүж ажиллах боломжтой.	70	Ширхэг	0	0.13
14	Цацрагийн хамгаалалтын хувцас	Цацрагийн ослын голомтод үүрэг гүйцэтгэж байгаа бүрэлдэхүүнийг цацрагийн тун авахаас хамгаалдаг, 1-2 мм хар-тугалган хамгаалалт бүхий иж бүрэн хувцас	24	Ширхэг	0	0.03
15	Зөөврийн шүршүүр	Хийлдэг хүрээтэй, зөөврийн авсаархан, ослын голомтод ажилласан алба хаагчдыг ариутгах халдваргүйтгэх, нэмэлтээр гар шүршүүр холбох боломжтой	24	Ширхэг	0.02	0.36
16	Шингэн сорох насос	Асгарсан бохирдол, шингэн уусмалыг соруулах	24	Ширхэг	0	0.05
Нийт			474			3.37
Нэгдсэн дүн			1,609			64.1

№	Арга хэмжээний нэр	Нийт үнэ (сая ам.дол)
1	Гамшгаас хамгаалах албад, мэргэжлийн ангиуд, иргэд, сайн дурын хэсгүүдийн сургалт	2.97
2	Мэргэжлийн ангиуд болон сайн дурын хэсгүүдийн хөдөлмөр хамгааллын хувцас, багаж хэрэгсэл	

Дөрөв. Төслийн хүрээнд хийгдэх ажил, үр дүн

Төслийн зорилго: Монгол Улсын онцгой байдлын байгууллагын гал түймэр, гамшигтай тэмцэх, эрэн хайх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох чадавхыг сайжруулах, гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд төрийн байгууллага, хувийн хэвшил, иргэдийн оролцоог хангах нөхцөлийг бүрдүүлж, гамшигтай сөрөн тэсвэрлэх үндэсний чадавхыг бэхжүүлэхэд оршино. Энэхүү зорилгын хүрээнд дараах 3 зорилтыг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

1. Гал түймэртэй тэмцэх техник, тоног төхөөрөмжийг үндэсний стандартын шаардлагад хүргэн нэмэгдүүлж, олон улсын стандартад нийцсэн техник хэрэгсэл нэвтрүүлж онцгой байдлын байгууллагын гал түймэртэй тэмцэх чадавхыг сайжруулж, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.

2. Эрэн хайх, аврах, хор уршгийг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажиллагаанд ашиглах техник хэрэгсэл, тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмжийн хангалтыг стандартын шаардлагад хүргэн нэмэгдүүлж, онцгой байдлын

байгууллагын эрэн хайх, аврах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажиллагааны чадавхыг сайжруулна.

3.Орон нутгийн удирдлага, гамшгаас хамгаалах албад, мэргэжлийн анги, иргэд, сайн дурын хэсгүүдийг сургаж бэлтгэн, шаардлагатай хөдөлмөр хамгааллын хувцас, багаж хэрэгслээр хангаж, олон нийтийн гамшгаас хамгаалах чадавхыг сайжруулна.

Төслийн хэрэгжих хугацаа: 2026-2031 он

Төслийн хэрэгжих байршил: Онцгой байдлын ерөнхий газар.

Төслийн үр дүн:

1.Ой, хээрийн гал түймэр унтраах зориулалтын автомашин, техник, багаж хэрэгслийн хүчин чадал сайжирч, ой, хээрийн гал түймрийн эрсдэл өндөртэй нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулдаг Эрэн хайх, аврах нэгжийн ой, хээрийн гал түймэр унтраах автомашины хангалт 90 хувьд хүрч, гал түймрийн голомтод цаг алдалгүй түргэн хүрч, шуурхай унтраах чадамж нэмэгдэж, гал түймрийг хохирол багатай хурдан хугацаанд унтраах, ой, хээрийн гал түймрээс иргэдийн амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгийг авран хамгаалах чадавх нэмэгдэнэ.

2.Онцгой байдлын байгууллагын эрэн хайх, аврах нэгжийн эрэн хайх, аврах ажиллагааны тусгай зориулалтын техник, тоног төхөөрөмж, хүн нэг бүрийн хамгаалах хувцас хэрэгслийн хангалт сайжирч, аврагчдын үүрэг гүйцэтгэх чадавх нэмэгдэнэ.

3.Уснаас эрэн хайх, аврах ажиллагааны техник, тоног төхөөрөмж, хамгаалах хувцас, багаж хэрэгслийн хангалт нэмэгдэж, уснаас эрэн хайх, аврах ажиллагааны хугацаа богиносож, хүний амь нас аврах боломж нэмэгдэж, усчин аврагчдын хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны түвшин дээшилж, амь нас, эрүүл мэндэд учирч болох эрсдэл, осол, гэмтэл буурна.

4.Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн осол, хими, цацрагийн аюултай бодис, материалаас үүдэлтэй осол болон уул уурхайн ослын голомтод үүрэг гүйцэтгэх алба хаагчдын хувийн хамгаалах хувцас хэрэгсэл, багаж тоног төхөөрөмж, тусгай зориулалтын автомашин, техник хэрэгслийн хангалт сайжирч, ослын хор уршгийг шуурхай арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажиллагааг богино хугацаанд зохион байгуулах чадавх нэмэгдэж, ослын голомтод үүрэг гүйцэтгэх алба хаагчдын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн нөхцөл хангагдана.

5.Гамшгийн дараа хойшлуулшгүй сэргээн босгох үйл ажиллагаанд ашиглах машин, механизм, тоног төхөөрөмжтэй болж, хойшлуулшгүй сэргээн босгох арга хэмжээг богино хугацаанд шуурхай зохион байгуулах чадавх бүрдэнэ.

6.Орон нутгийн удирдлага, гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги, сайн дурынхныг сургаж бэлтгэснээр гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд тэдний оролцоо нэмэгдэх, орон нутгийн гамшгаас хамгаалах бэлэн байдал сайжрах, орон нутгийн гамшгийн сөрөн тэсвэрлэх чадавх нэмэгдэх нөхцөл бүрдэнэ.